

Diabetes ja harmaakaihi koiralla

Diabetes eli sokeritauti on hyvin yleinen hormonaalisairaus koirilla. Diabetes aiheuttaa suurimmalle osalle koirapotilaista ajan myötä harmaakaihin. Kissoilla diabetes ei aiheuta harmaakaihia. Diabetesta sairastavilla ihmisillä esiintyvää verkkokalvon rappeumaa ei tavata koirilla eikä kissoilla.

Diabetekseen sairastuneella koiralla silmän sisäinen sokeripitoisuus on poikkeava. Näin tapahtuu, riippumatta siitä, onko lääkitys tasapainossa tai miten varhain lääkitys on aloitettu sairauden alkamisesta. Silmän sisäisen sokeriepätasapainon myötä, linssin sisälle alkaa kertyä nestettä, minkä seurauksena linssi turpoaa ja sen sisälle kehittyy valoa läpipäästämättömiä tiivistymiä. Kehittyy harmaakaihi eli katarakta. Tiivistymät kasvavat ajan kuluessa johtaen lopulta linssin täydelliseen samentumiseen eli niin kutsuttuun totaalikataraktaan. Tällöin potilas ei enää näe silmällä. Muutokset voivat olla nopeita; jopa 24 h kuluessa diabeteksen alkamisesta kaihimuutos voi olla täydellinen ja potilas on sokeutunut. Jonkinasteisen kaihimuutoksen on todettu kehittyvän 80 % lla diabeetikoista viimeistään 1,5 vuoden sisällä sairauden alkamisesta. Muutokset ovat aina molemmissa silmissä, mutta muutokset voivat alkuun olla eriasteisia.

Sen lisäksi, että potilas menettää, pahimmillaan jopa hyvin nopeasti, näkökykynsä, diabeetikon kaihimuutos ylläpitää silmän sisäistä tulehdusreaktiota nk. suonikalvon tulehdusta jo hyvin varhaisessa vaiheessa kaihimuutosten alettua. Linssin ympärillä oleva kapseli on kaihimuutosten takia muuttunut; se "tihkuu" poikkeavan (kaihiintuneen) linssin sisältöä ympäristöönsä silmän sisällä. Tästä seuraa silmänsisäinen tulehdusreaktio, eräänlainen "vierasesinereaktio"; silmä pyrkii puolustautumaan tulehdusreaktiota vastaan. Tämän tulehdusreaktion hillitseminen lääkityksen (yleensä silmätipat) avulla on ensisijaisen tärkeää, jotta voimme välttää muiden hankalampien toissijaisten ongelmien kehittymistä tulehdustilan pahetessa (kuten silmänpainetauti, verkkokalvon irtaumat jne).

Kaihi ei ole kivulias tila, sen kehittymistä ei voida estää, mutta varhain aloitetulla kontrolloidulla oikealla lääkityksellä voimme estää toissijaisten kivuliaiden ongelmien kehittymistä. Kaihi on silmän sisäistä tulehdusreaktiota ylläpitävä "voima" ja sokeuttavana sairautena pahimmillaan merkittävä este potilaan täysipainoiselle elämälle.

Tämä aiheuttaa useille potilaille (ja omistajille) eriasteisia ongelmia. Samentuneen linssin leikkaushoito on varteenotettava hoitomuoto. Kaihileikkauksessa silmän samentunut sisältö poistetaanfakoemulsiokaatiomenetelmällä ja tilalle asetetaan aina mahdollisuuksien mukaan keinolinssi. Tällä toimenpiteellä potilaan näkökyky saadaan säilytettyä, lisäksi tulehdusreaktiota ylläpitävä muutos saadaan hillittyä. Toimenpiteen jälkeen diabeetikoilla jatketaan tulehdusreaktiota rauhoittavaa lääkitystä (silmätippoja) usein eliniän. Leikkaushoidon ennuste tänä päivänä on hyvä, potilasseurannassa 2 vuoden kuluttua leikkauksesta yli 90 %lla leikatuista potilaista näkökyky on edelleen hyvä.

On siis hyvin tärkeää, että diabeetikon silmät tutkitaan huolellisesti säännöllisin väliajoin, jotta voidaan arvioida silmän tilannetta, hoitovaihtoehtoja ja niiden ennustetta. Silmätutkimuksessa arvioidaan silmänpohja (jos vielä mahdollista), kaihin eteneminen, silmänpaine, sarveiskalvon ja sidekalvon kunto sekä kyynelnesteen tuotto. Mitä varhaisemmin aloitettu silmän hoito (silmätipat ± leikkaushoito), sitä parempi ennuste.

Uusien entistä parempien insuliini-hoitojen ja muun kehittyneen tukihoidon avulla diabetekseen sairastunut koira voi elää täysipainoisen onnellisen elämän jopa 10 v ajan. Silmän terveystilan säilyttäminen on arvokas osa kokonaishoitoa.

Katso myös verkkoklinikan artikkelit:

["Harmaakaihileikkaukset Malmin Eläinklinikka Apexissa"](#)

["Elämä sokean lemmikin kanssa"](#)

Artikkelin kirjoittaja: [Sari Jalomäki, ELL, pieneläinsairauksien erikoiseläinlääkäri, silmätarkastuseläinlääkäri](#)

© 2008 Apex Malmin Eläinklinikka. Lyhyt lainaus artikkelista sallitaan, kun artikkelin kirjoittaja Sari Jalomäki, Malmin Eläinklinikka Apex ja kirjoitusvuosi 2008 mainitaan. Koko artikkelin kopiomisesta web-sivuille tai muuhun käyttöön on aina sovittava kirjoittajan kanssa.